

Rozsudek ve věcech T-249/17 Casino, Guichard-Perrachon a Achats
Marchandises Casino SAS (AMC) v. Komise,
T-254/17 Intermarché Casino Achats v. Komise a T-255/17, Les
Mousquetaires a ITM Entreprises v. Komise

Tribunál částečně zrušil rozhodnutí Komise o kontrole přijaté v návaznosti na podezření o protisoutěžních jednáních několika francouzských podniků v odvětví distribuce

Komise neprokázala, že měla dostatečně závažné indicie odůvodňující podezření o výměně informací o budoucích obchodních strategiích podniků.

Poté, co Evropská komise obdržela informace týkající se výměny informací mezi několika podniky a sdruženími podniků v odvětví distribuce potravinářských a nepotravinářských výrobků, přijala v únoru 2017 řadu rozhodnutí, kterými bylo několika společnostem nařízeno podrobit se kontrolám¹ (dále jen „rozhodnutí o kontrole“). Tato rozhodnutí byla přijata na základě čl. 20 odst. 1 a 4 nařízení č. 1/2003 o provádění pravidel hospodářské soutěže (dále jen „nařízení č. 1/2003“)², které určuje pravomoci Komise v oblasti kontrol.

Komise v rámci svých kontrol provedla zejména návštěvy kanceláří dotčených společností, kde byly pořízeny kopie obsahu výpočetní techniky. Několik kontrolovaných společností³ podalo, s ohledem na své výhrady k rozhodnutím o kontrole a k průběhu kontrol, proti těmto rozhodnutím žaloby na neplatnost. Na podporu svých žalob vznesly žalující společnosti zejména námitku protiprávnosti článku 20 nařízení č. 1/2003, porušení povinnosti uvést odůvodnění rozhodnutí o kontrole, jakož i porušení jejich práva na nedotknutelnost obydlí. Některé žalobkyně mimoto zpochybnily legalitu zajištění a kopírování údajů týkajících se soukromí jejich zaměstnanců a vedoucích pracovníků, jakož i odmítnutí tyto údaje vrátit⁴.

Pokud jde o posledně uvedené zpochybnění vznesené ve věci T-255/17, Tribunál jej prohlásil za nepřijatelné. Ve svém odůvodnění zdůrazňuje, že každý podnik má povinnost zajistit ochranu osob, které zaměstnává, jakož i ochranu jejich soukromí, zejména pokud jde o zpracování osobních údajů. Kontrolovaný podnik tak může být veden k tomu, aby Komisi požádal, aby nezajistila určité údaje, které by mohly narušit soukromí jeho zaměstnanců nebo vedoucích pracovníků, nebo požádat Komisi o vrácení těchto údajů. Pokud se tedy podnik dovolává ochrany z důvodu práva na respektování soukromí jeho zaměstnanců nebo vedoucích pracovníků, aby zabránil zajištění počítačového vybavení nebo nástrojů pro komunikaci a kopírování údajů, které

¹ Ve věci T-249/17 se týká rozhodnutí Komise C (2017) 1054 final ze dne 9. února 2017, které společnosti Casino, Guichard-Perrachon, jakož i všem společnostem, které přímo či nepřímo kontroluje, nařizuje podrobit se kontrole (věc AT.40466 – Tute 1). Ve věci T-254/17 (nezveřejněná věc) se týká rozhodnutí Komise C(2017) 1056 final ze dne 9. února 2017, které společnosti Intermarché Casino Achats, jakož i všem společnostem, které přímo či nepřímo kontroluje, nařizuje podrobit se kontrole (věc AT.40466 – Tute 1). Ve věci T-255/17 se týká hlavně rozhodnutí Komise C(2017) 1361 final ze dne 21. února 2017, které společnosti Mousquetaires, jakož i všem společnostem, které přímo či nepřímo kontroluje, nařizuje podrobit se kontrole (věc AT.40466 – Tute 1), jakož i rozhodnutí Komise C(2017) 1360 final ze dne 21. února 2017, jež se vztahuje na tytéž společnosti (věc AT.40467 – Tute 2), a podpůrně rozhodnutí Komise C(2017) 1057 final ze dne 9. února 2017, které společnosti Intermarché, jakož i všem společnostem, které přímo či nepřímo kontroluje, nařizuje podrobit se kontrole (věc AT.40466 – Tute 1), jakož i rozhodnutí Komise C(2017) 1361 final ze dne 9. února 2017, jež se vztahuje na tytéž společnosti (věc AT.40467 – Tute 2).

² Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

³ Žalobkyněmi jsou společnosti Casino, Guichard-Perrachon a Achats Marchandises Casino SAS (AMC) (věc T-249/17); Intermarché Casino Achats (věc T-254/17) a Les Mousquetaires a ITM Entreprises (věc T-255/17).

⁴ Jde o Mousquetaires a ITM Entreprises ve věci T-255/17.

jsou v nich obsaženy, má rozhodnutí, kterým Komise tuto žádost zamítá, právní účinky vůči tomuto podniku. Vzhledem k neexistenci žádosti o ochranu, učiněné předem žalobkyněmi, nemohlo však zajištění dotčeného materiálu a kopírování údajů obsažených v tomto materiálu vést v projednávané věci k přijetí rozhodnutí napadnutelného žalobou, kterým by Komise zamítla, byť i implicitně, takovou žádost o ochranu. Mimoto podle Tribunálu nebyla žádost o vrácení dotčených soukromých údajů formulována dostatečně přesně k tomu, aby Komisi umožnila účelně se k ní vyjádřit, takže žalobkyně neobdržely ke dni podání žaloby odpověď Komise, která by mohla představovat napadnutelný akt.

Pokud jde o opodstatněnost žalob, **Tribunál poté, co připomněl a upřesnil pravidla a zásady, jimiž se řídí rozhodnutí Komise o kontrole v právu hospodářské soutěže, částečně zrušil rozhodnutí, která jsou předmětem žalob žalobkyň.**

Zprvce Tribunál zamítl námitku protiprávnosti čl. 20 odst. 1 a 4 nařízení č. 1/2003, které se týkají obecné pravomoci Komise provádět kontroly a povinnosti podniků a sdružení podniků podrobit se těmto kontrolám, pokud jsou nařízeny rozhodnutím. Na podporu této námitky protiprávnosti se žalobkyně v každé věci dovolávaly porušení práva na účinnou právní ochranu. Ve věcech T-249/17 a T-254/17 bylo rovněž uplatněno porušení zásady rovnosti zbraní a práva na obhajobu.

Pokud jde o výtku vycházející z porušení práva na účinnou právní ochranu, Tribunál připomíná, že toto právo, zaručené článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), odpovídá čl. 6 odst. 1 a článku 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), takže při výkladu a uplatňování tohoto ustanovení Listiny musí být přihlédnuto k ustanovením Listiny a judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“)⁵. Podle judikatury ESLP předpokládá existence práva na účinnou právní ochranu splnění čtyř podmínek: existenci účinného soudního přezkumu jak skutkového, tak právního stavu (podmínka účinnosti), možnost pro jednotlivce dosáhnout přiměřené nápravy v případě nesrovnalosti (podmínka efektivity), jistota dostupnosti opravného prostředku (podmínka jistoty) a soudní přezkum v přiměřené lhůtě (podmínka přiměřené lhůty). V tomto ohledu z přezkumu Tribunálu vyplývá, že **systém přezkumu průběhu kontrol, tvořený všemi právními prostředky, které mají k dispozici kontrolované podniky⁶, splňuje tyto čtyři podmínky.** Výtka vycházející z porušení práva na účinnou právní ochranu se tedy zamítá jako neopodstatněná.

Výtka vycházející z porušení zásady rovnosti zbraní a práva na obhajobu se zamítá na základě ustálené judikatury, podle které **nemůže být Komisi ve fázi přípravného vyšetřování uložena povinnost uvádět indicie, které odůvodňují kontrolu podniku podezřelého z protisoutěžního jednání.** Takovou povinností by totiž byla dotčena rovnováha, kterou judikatura vytvořila mezi ochranou efektivity šetření a ochranou práva dotčeného podniku na obhajobu.

Zadruhé při přezkumu žalobního důvodu vycházejícího z porušení povinnosti uvést odůvodnění Tribunál připomíná, že rozhodnutí o kontrole musí uvádět domněnky, které Komise zamýšlí ověřit, a sice to, co se hledá, a skutečnosti, kterých se má kontrola týkat (popis předpokládaného protiprávního jednání, tj. domnělého relevantního trhu, povaha podezřelých omezení hospodářské soutěže a odvětví, na která se vztahuje údajné protiprávní jednání). Cílem této zvláštní povinnosti uvést odůvodnění je prokázat odůvodněnost kontroly a umožnit dotčným podnikům uvědomit si rozsah jejich povinnosti spolupráce při současném zachování práva na obhajobu. Tribunál v každé věci zejména konstatuje, že z **rozhodnutí o kontrole vyplývá, že Komise měla za to, že má k dispozici dostatečně závažné indicie, které ji vedly k podezření o protisoutěžních jednáních.**

Zatřetí, pokud jde o žalobní důvod týkající se porušení práva na nedotknutelnost obydlí, Tribunál připomíná, že aby se ujistil, že rozhodnutí o kontrole není svévolné, musí unijní soud ověřit, že Komise měla k dispozici dostatečně závažné indicie odůvodňující podezření, že dotčený podnik porušil pravidla hospodářské soutěže.

⁵ Článek 52 Listiny a vysvětlení k tomuto článku.

⁶ Žaloba na neplatnost, návrh na vydání předběžného opatření, žaloba na určení mimosmluvní odpovědnosti

Aby Tribunál mohl toto ověření provést, vyzval přijetím organizačních procesních opatření Komisi, aby mu předložila dokumenty obsahující indicie odůvodňující kontroly a Komise této žádosti ve stanovené lhůtě vyhověla. „Doplňující odpověď“ Komise, obsahující další dokumenty týkající se takových indicií, byla nicméně odmítnuta jako nepřípustná z důvodu neexistence platného odůvodnění opožděnosti jejího předložení.

Co se týče formy indicií odůvodňujících rozhodnutí o kontrole, Tribunál zdůrazňuje, že pokud by indicie získané před kontrolou podléhaly stejným formálním požadavkům jako shromažďování důkazů o protiprávním jednání v rámci zahájeného šetření, musela by Komise dodržovat pravidla, která upravují její kontrolní pravomoci, ačkoliv žádné šetření ve smyslu nařízení č. 1/2003⁷, ještě nebylo formálně zahájeno, a ačkoliv nevyužila svých kontrolních pravomocí, to znamená, že nepřijala opatření zahrnující zejména výtku, že se dopustila protiprávního jednání, zejména rozhodnutí o kontrole. Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, proto Tribunál rozhodl, že právní úprava týkající se povinnosti zaznamenávat rozhovory⁸ není použitelná před zahájením šetření Komisí. **Rozhovory s dodavateli vedené před zahájením šetření tak mohou představovat indicie, i když nebyly zaznamenány.** Pokud by tomu bylo jinak, bylo by totiž vážně narušeno odhalování protisoutěžních jednání z důvodu odrazujícího účinku, který může mít formální dotazování, jež musí být zaznamenáno, na ochotu svědků poskytnout informace a oznámit protiprávní jednání. Mimoto podle Tribunálu **tyto rozhovory s dodavateli představují indicie, které má Komise k dispozici od data, kdy k nim došlo, a nikoli od okamžiku, kdy se staly předmětem zápisu,** jak tvrdí žalobkyně.

Pokud jde o obsah indicií odůvodňujících rozhodnutí o kontrole, Tribunál uvádí, že vzhledem k nezbytnému rozlišování mezi důkazy o jednání ve vzájemné shodě a indiciemi odůvodňujícími kontroly za účelem shromáždění takových důkazů, musí být hranice pro uznání toho, že má Komise k dispozici dostatečně závažné indicie nutně nižší než je hranice umožňující konstatovat existenci jednání ve vzájemné shodě. Ve světle těchto úvah má za to, že **Komise měla k dispozici dostatečně závažné indicie pro podezření z jednání ve vzájemné shodě, pokud jde o výměny informací o slevách získaných na trzích zásobování určitými výrobky běžné spotřeby a o cenách na trhu prodeje služeb výrobcům značkových výrobků.** Naproti tomu vzhledem k neexistenci takových indicií, pokud jde o výměnu informací o budoucích obchodních strategiích podezřelých podniků, Tribunál vyhověl žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení práva na nedotknutelnost obydlí, pokud jde o toto druhé protiprávní jednání, a částečně tedy rozhodnutí o kontrole zrušil.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

Úplné znění rozsudku ([T-249/17](#), [T-254/17](#) a [T-255/17](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki 📞 (+352) 4303 5499

⁷ Kapitola V nařízení (ES) č. 1/2003.

⁸ Článek 19 nařízení (ES) č. 1/2003 a článek 3 nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81).